

Spetsig målarmussla

(*Unio tumidus*)

HOTKATEGORI: LC (livskraftig) både nationellt och globalt (IUCN Red List).

Utseende: Skalet blir 5–8 centimeter (sällan upp till 12 centimeter) långt. Det är ungefär dubbelt så långt som högt. Skalets underkant är oftast tydligt bågformigt böjd i hela sin sträckning. Kanten böjer sig mjukt uppåt mot den oftast kilformigt spetsiga bakänden. Skalet har en gul-gulgrön-olivgrön färgskala. Färgerna är mörkare än hos den äkta målarmusslan. Äldre exemplar är oftast mörkt bruna. I rinnande vatten kan arten bli mycket tjockskalig. Skulpturen på ”skalbucklan” (umbo) består av veckade, vågformiga, något ore-gelbundna åsar. Den främre slutmuskelnns fäste i skalet är, i jämförelse med den äkta målarmusslans, beläget relativt långt från skalkanten. Låsapparaten är ganska kraftig. Höger huvudtand är välutvecklad och smalt trekantigt kilformad. I den vänstra skalhalvan är den främre huvudtanden relativt långsträckt och lägre än den bakre, vilken oftast också är kortare. Huvudtänderna överlappar ej, eller endast något. Sidotänderna är smala men proportionerligt något bredare än hos den äkta målarmusslan.

Biologi: Förekommer i såväl vattendrag som sjöar, i liknande biotoper som den äkta målarmusslan, men även i vatten som är något mindre näringsrika. Den anses kräva ett renare och mer syrerikt vatten än andra *Unio*-arter. Arten föredrar botten med mjåla/ler men återfinns även på mer hårda botten med sand, grus och fin sten. Går också ner till större djup än den äkta målarmusslan (9–10 meter).

Kunskapen om värdfiskval är ännu bristfällig. Vid nyligen genomförda undersökningar har musslans larver (glochidier) identifierats på gädda, gärs, abborre, lake, stensimpa, öring, lax, mört, benlöja, stäm och elritsa. Resultaten hittills visar att lake, abborre, öring, stensimpa och benlöja måste anses vara de mest lämpliga värdfiskarterna, då tester har visat att larverna genomgår hela sin utveckling på gälarna hos dessa. Olika värdfiskarters förekomst varierar i musslornas utbredningsområde. Lokala anpassningar hos mussellarverna till förekommande arter av värdfiskar är därför regel.

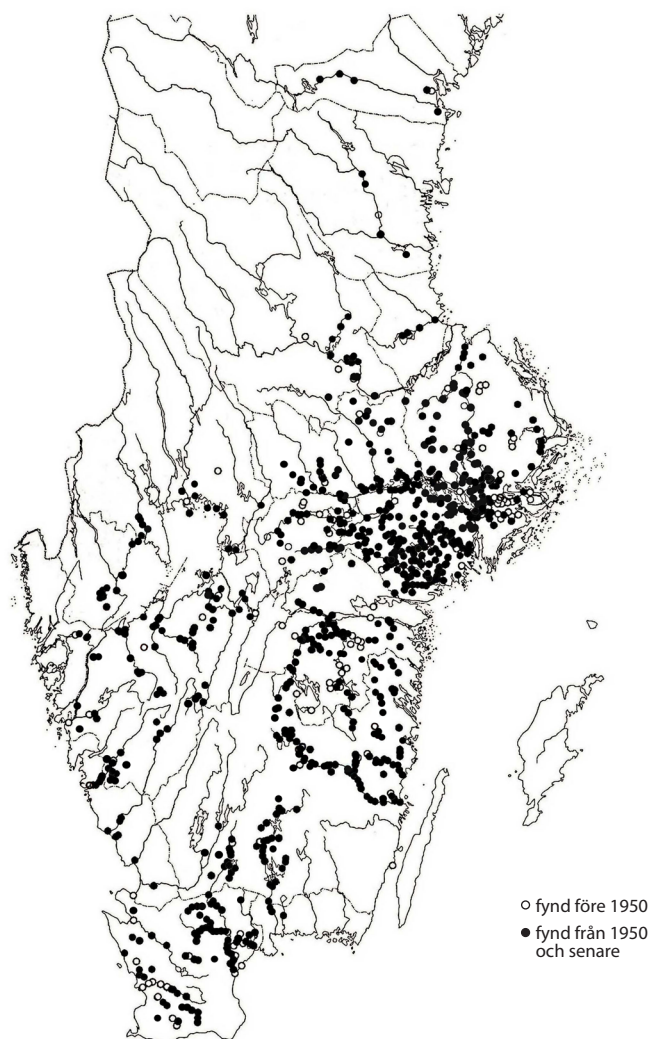
↑ Fyra individer av spetsig målarmussla med artens karaktäristiska mörka färgskala.

Skalet har en gul-gulgrön-olivgrön färgskala. Färgerna är mörkare än hos den äkta målarmusslan. >>

Utbredning: Arten är tämligen allmän och förekommer från Skåne till södra Värmland i väster och mellersta Medelpad i öster.

Problem/hot: Kan lokalt påverkas negativt av fysiska ingrepp i vattendrag och sjöar, bl.a. genom rensningar och grävningar. Korttidsreglering av vattendrag, där bland annat torrläggning kan förekomma, utgör likaså ett allvarligt hot. Övriga hot mot arten är föroreningar av olika slag, igenslamning av botten och försvinnande värd fiskar. Då arten förekommer relativt allmänt i stora delar av landet föreligger inget direkt hot mot arten mer än lokalt.

Den spetsiga målarmusslan är tämligen allmän och förekommer från Skåne till södra Värmland i väster och mellersta Medelpad i öster.